

RÄTTEN

Hovrättslagmannen Linda Hallstedt, hovrättsrådet Mikael Malm (referent) och
f.d. hovrättsrådet Björn Karlsson

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Hovrättsfiskalen André Kalldal

PARTER

Klagande

Advokat Neo Barsoum Barstedt
Advokatfirman Onyx AB
Polhemsgatan 16
112 36 Stockholm

SAKEN

Obehörighetsförklaring

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Örebro tingsrätts beslut 2022-02-03 i mål B 4552-21

Genom det överklagade avgörandet förklarade tingsrätten Neo Barsoum Barstedt obehörig att tills vidare brukas som ombud, rättegångsbiträde eller försvarare vid Örebro tingsrätt (punkten 5 i tingsrättens beslut).

Tingsrätten skrev i sitt beslut att det var obehövligt att låta Neo Barsoum Barstedt ta del av det material som låg till grund för tingsrättens bedömning, eller att låta honom yttra sig innan beslutet fattades.

Neo Barsoum Barstedt har överklagat tingsrättens beslut. Han har i första hand gjort gällande att det inte föreligger någon grund för tingsrättens obehörighetsförklaring och i andra hand att det inte föreligger sådana skäl som krävs för att förklara honom obehörig. Han har härvid bland annat fört fram att bestämmelsen i 12 kap. 5 § rättegångsbalken inte är tillämplig i detta fall eftersom tingsrätten först inte avvisat

honom som ombud i målet samt att han inför avgörandet inte fått yttra sig i frågan. Han har vidare argumenterat för sin sak.

Efter föredragning fattar hovrätten följande

BESLUT

som meddelas den 25 februari 2022

Hovrätten upphäver tingsrättens beslut, punkten 5, och visar frågan åter till tingsrätten för fortsatt behandling.

Hovrättens skäl för beslutet

Tillämplig bestämmelse

Av 12 kap. 5 § rättegångsbalken följer att ombud som visar oredlighet, oskicklighet eller oförstånd eller annars bedöms olämplig, ska avvisas av rätten som ombud i målet. Av bestämmelsen framgår vidare att rätten, om det finns skäl för det, får förklara honom eller henne obehörig att brukas som ombud vid den rätten. Det sistnämnda – en så kallad obehörighetsförklaring – får gälla för viss tid eller tills vidare. Bestämmelsen gäller även försvarare (se 21 kap. 3 § tredje stycket sista meningen rättegångsbalken).

Bestämmelsen kan tillämpas i det här fallet

Neo Barsoum Barstedt har i ett mål i Örebro tingsrätt förklarats obehörig att tills vidare verka som rättegångsbiträde vid tingsrätten. Han har inte dessförinnan avvisats som försvarare i det aktuella målet. Han har anfört att den omständigheten att han inte först avvisats som försvarare innebär att bestämmelsen om att förklara honom obehörig inte kan tillämpas i det här fallet.

Som bestämmelsen får förstås ger den dock domstolen möjlighet att i ett pågående mål – där rätten anser att förutsättningarna för det är uppfyllda – besluta om obehörighetsförklaring även i en situation där ombudet/försvararen inte samtidigt

avvisas. Effekten blir dessutom densamma om domstolen förklarar ombudet/försvaren obehörig utan att först besluta om avvisning, eftersom det i praktiken innebär att denne inte kommer att kunna verka i det aktuella målet. Hovrätten delar därför tingsrättens bedömning att de formella förutsättningarna för att tillämpa bestämmelsen i och för sig är uppfyllda.

Tingsrätten har begått grovt rättegångsfel

Neo Barsoum Barstedt har som framgått ovan inte fått tillfälle att yttra sig i frågan om obehörighetsförklaring. Han har inte heller tillställts det material som ligger till grund för beslutet. Tingsrätten har angett att materialet är känt för honom och att det därför är obehövligt att låta honom ta del av det eller att yttra sig över det.

Att inte låta Neo Barsoum Barstedt yttra sig i frågan om obehörighetsförklaring innebär att en från rättssäkerhetssynpunkt väsentlig regel har åsidosatts. Principerna för en rättvis rättegång innefattar bl.a. en rätt för en part att bli hörd inför domstol och därmed få möjlighet att lägga fram sin sak. (Se prop. 2009/10:80 s. 160). Denna för rättegångsförfarandet grundläggande princip blir än mer betydelsefull om domstolen avser att fatta ett beslut som går en enskild emot (se rättsfallet NJA 2017 s. 256 i fråga om avvisande av ombud).

En domstols beslut om obehörighetsförklaring får stora konsekvenser för en verksam advokat. I det här fallet innebär beslutet att Neo Barsoum Barstedt på obestämd tid förbjuds att verka som rättegångsbiträde eller ombud i Örebro tingsrätt. I praktiken innebär det alltså ett yrkesförbud vid den aktuella domstolen. Beslutet torde också i förlängningen få konsekvenser för Neo Barsoum Barstedts möjlighet att verka som ombud/biträde vid andra domstolar.

Sammanfattningsvis innebär detta att tingsrätten begått ett grovt rättegångsfel. Ett rättegångsfel bestående i en underlåtenhet att låta part yttra sig anses regelmässigt ha betydelse för sakens utgång.

Tingsrätten har alltså medvetet underlåtit att bereda Neo Barsoum Barstedt tillfälle att yttra sig inför ett beslut som får stora konsekvenser för honom som verksam advokat. Neo Barsoum Barstedt har visserligen argumenterat för sin sak i hovrätten, men givet de långtgående effekter beslutet får för honom är det inte lämpligt att han först i hovrätten får komma till tals och att hovrätten som första instans gör en fullständig prövning av frågan om obehörighetsförklaring. Tingsrättens beslut ska därför upphävas och målet återförvisas till tingsrätten för fortsatt behandling.

Det är uppenbart obehövligt att höra Neo Barsoum Barstedt i frågan om återförvisning av målet till tingsrätten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR; se bilaga.

Överklagande senast den 25 mars 2022

André Kalldal

Protokollet justerat

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se